

Bryssel den 24.8.2016
COM(2016) 544 final

2013/0141 (COD)

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET

enligt artikel 294.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

om

**rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och
rådets förordning om skyddsåtgärder mot växtskadegörare**

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET

enligt artikel 294.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

om

rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om skyddsåtgärder mot växtskadegörare

1. BAKGRUND

Överlämnande av förslaget till Europaparlamentet och rådet
(dokument COM(2013) 267 final – 2013/0141 (COD)): 6 maj 2013

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande: 10 december 2013

Europaparlamentets ståndpunkt vid första behandlingen: den 15 april 2014

Överlämnande av det ändrade förslaget: *

Antagande av rådets ståndpunkt: 18 juli 2016

* Med beaktande av de informella diskussionerna mellan rådet och Europaparlamentet efter Europaparlamentets första behandling utarbetade kommissionen inte något ändrat förslag utan lämnade sina synpunkter på parlamentets ändringar i *Communication de la Commission sur les suites données aux avis et résolutions adoptés par le Parlement européen lors de la session d'avril 2014* (dokument SP (2014)471), som översändes till Europaparlamentet den 7 juli 2014.

2. SYFTE MED KOMMISSIONENS FÖRSLAG

Förslaget upphäver och ersätter unionens lagstiftning om skydd mot växtskadegörare, som består av direktiv 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen samt sex ytterligare direktiv om växtskyddsåtgärder och skadegörare. Den nuvarande lagstiftningen har funnits sedan 1977 och måste anpassas till de nya behov som uppstått till följd av ökad handel och klimatförändringen. Förslaget ingår i ett översynspaket som rör växtskydd, djurhälsa, offentliga växtkontroller, djur, livsmedel och foder samt unionens utgifter för dessa politikområden.

Förslaget omfattar bedömning och hantering av risker förknippade med växtskadegörare. Dessa skadegörare klassificeras som karantänsskadegörare och reglerade icke-karantänsskadegörare i enlighet med kriterier i internationella standarder. Karantänsskadegörare klassificeras i sin tur som EU-karantänsskadegörare (gäller hela unionens territorium) och karantänsskadegörare för skyddad zon (gäller endast vissa skyddade zoner). Alla dessa skadegörare ska förtecknas på grundval av en riskbedömning i enlighet med internationella standarder. Det föreslogs också att de 10 % av unionens karantänsskadegörare som medför de mest kända

konsekvenserna för ekonomin, miljön eller de sociala förhållandena skulle klassificeras som prioriterade skadegörare och omfattas av strängare krav vid undersökningar och utrotningsplaner.

Genom förslaget införs nya och mer precisa skyldigheter när det gäller anmälning av skadegörare för alla parter (behöriga myndigheter, professionella aktörer och privatpersoner). Vidare fastställs nya och mer precisa bestämmelser för utrotning av skadegörare, undersökningar, fleråriga övervakningsplaner, beredskapsplaner och simuleringsövningar för prioriterade skadegörare, preliminära åtgärder för skadegörare som ännu inte förtecknats som EU-karantänsskadegörare, strängare nationella åtgärder för utrotning samt undantag för vetenskapliga ändamål, försök, sorturval, förädling och utställningar.

I förslaget fastställs även ett mer proaktivt system för införsel till och transport inom unionen av växter, växtprodukter och andra föremål som kan vara värddar för sådana skadegörare och utgöra en oacceptabelt hög växtskyddsrisk. Reglerna för certifiering förenklas genom krav på ett enhetligt växtpass för alla växter för plantering. Dessutom införs ett intyg inför export för bättre samordning mellan medlemsstaterna när en växt, en växtprodukt eller ett annat föremål transporteras mellan medlemsstaterna före export till ett land utanför EU.

Förslaget är i linje med målet att åstadkomma bättre lagstiftning, eftersom det förenklar reglerna för förteckning av alla skadegörare (både karantänsskadegörare och reglerade icke-karantänsskadegörare) i en enda rättsakt, fastställer tydligare och mer detaljerade bestämmelser om åtgärder vid angrepp av skadegörare samt harmoniserar och tydliggör kraven för certifiering av reglerade varor inför införsel till och transporter inom unionens territorium. Dessutom införs tydligare regler för bedömning och hantering av växtskyddsrisiker.

3. KOMMENTARER TILL RÅDETS STÅNDPUNKT

3.1 Allmänna kommentarer

Kommissionens förslag överlämnades till Europaparlamentet och rådet den 6 maj 2013. Europaparlamentet antog sin ståndpunkt vid första behandlingen den 15 april 2014 och uttalade sitt stöd för de viktigaste målen i kommissionens förslag. Framför allt stödde Europaparlamentet klassificeringen av skadegörare, åtgärderna för anmälningar, utrotning, undersökningar, beredskapsplaner, simuleringsövningar, behovet av ett mer proaktivt importsystem samt det nya systemet för certifiering av växter, växtprodukter och andra föremål. Europaparlamentet föreslog att tioprocentssgränsen för prioriterade skadegörare skulle avskaffas, införde flera ändringar om strängare krav för import och transit av växter, växtprodukter och andra föremål, och initierade rapporteringsskyldigheter avseende växtpassens omfattning och konsekvenserna av importåtgärderna. Dessutom föreslog Europaparlamentet att alla reglerade skadegörare skulle inkluderas i förordningens bilagor.

Europaparlamentets ståndpunkt innehöll 136 ändringar av kommissionens ursprungliga förslag.

Kommissionen utarbetade inte något ändrat förslag. I *Communication de la Commission sur les suites données aux avis et résolutions adoptés par le Parlement européen lors de la session d'avril 2014* (dokument SP (2014) 471), som översändes till Europaparlamentet den 7 juli 2016, meddelade

kommissionen att den helt, delvis, i princip eller efter omskrivning kunde godta 50 av de 136 ändringarna, eftersom den ansåg att dessa ändringar kunde förtydliga eller förbättra kommissionens förslag och var förenliga med dess allmänna mål.

Efter att Europaparlamentets ståndpunkt vid första behandlingen hade antagits fortsatte de informella diskussionerna mellan Europaparlamentets delegationer, rådets ordförandeskap och kommissionen för att försöka nå en överenskommelse i samband med utarbetandet av den gemensamma ståndpunkten (tidig överenskommelse vid andra behandlingen).

Diskussionerna gav resultat och återspeglas i rådets gemensamma ståndpunkt, som antogs med kvalificerad majoritet. Kommissionen anser att rådets gemensamma ståndpunkt återspeglar de ursprungliga målen i kommissionens förslag och beaktar många av de problem som Europaparlamentet tog upp. Även om den gemensamma ståndpunkten i vissa avseenden skiljer sig från kommissionens ursprungliga förslag anser kommissionen att den utgör en väl avvägd kompromiss och gläder sig åt att den täcker alla frågor som kommissionen ansåg vara väsentliga då den antog förslaget.

3.2 Ändringar från Europaparlamentet som kommissionen godtagit och som införlivats helt, delvis eller i princip i rådets ståndpunkt vid första behandlingen

Information till relevanta professionella aktörer om beredskapsplaner. Europaparlamentet införde en ändring (56) som innebär att medlemsstaterna på begäran ska översända sina beredskapsplaner till kommissionen och övriga medlemsstater samt ”informera alla relevanta aktörer”. Informationen till alla relevanta aktörer är ett bra tillägg som godtagits av kommissionen och rådet och helt införlivats i förordningens text.

Aktörernas deltagande i simuleringsövningar. Europaparlamentet införde en ändring (57) som innebär att simuleringsövningar med avseende på samtliga prioriterade skadegörare ska äga rum inom rimlig tid och att ”de berörda aktörerna ska delta”. Detta är ett bra tillägg som godtagits av kommissionen och rådet.

3.3 Ändringar från Europaparlamentet som kommissionen förkastat och som införlivats helt, delvis eller i princip i rådets ståndpunkt vid första behandlingen

Avskaffande av tioprocentsgränsen för prioriterade skadegörare. Europaparlamentet ansåg att den övre gränsen på 10 % av det sammanlagda antal EU-karantänsskadegörare är godtycklig, och föreslog att den skulle avskaffas (ändring 40). Kommissionen förkastade den ändringen för att säkerställa att prioriteringsprincipen följs när förteckningen över prioriterade skadegörare antas. Rådet godtog ändringen och tioprocentsgränsen har utgått från förordningen. Kommissionen kan som en kompromiss godta ståndpunkten, eftersom det fortfarande kommer att vara möjligt att följa prioriteringsprincipen utan att en viss gräns fastställs i lagstiftningen.

Rapportering om växtpass. Europaparlamentet införde en ändring som innebär att kommissionen är skyldig att till Europaparlamentet och rådet rapportera om de erfarenheter som gjorts av att bredda systemet med växtpass till all rörlighet för växter, växtprodukter och andra föremål inom unionens

territorium. Den rapporten måste innehålla en tydlig lönsamhetsanalys för aktörerna (ändringarna 108 och 109). Kommissionen förkastade ändringen eftersom man vid konsekvensbedömningen kom fram till att aktörerna och växthandeln inte kommer att påverkas avsevärt om systemet med växtpass breddas till att omfatta alla växter för plantering. Rådet godtog ändringen. Kommissionen kan som en kompromiss godta rådets ståndpunkt.

Rapportering om importåtgärder. Europaparlamentet föreslog att kommissionen skulle vara skyldig att till Europaparlamentet och rådet rapportera, inbegripet en lönsamhetsanalys, om genomförandet och effektiviteten av åtgärder i fråga om import till unionens territorium (ändring 98). Rådet godtog ändringen. Kommissionen hade först förkastat Europaparlamentets ändring eftersom den ansågs för betungande, men kan godta texten i rådets ståndpunkt för att en kompromiss ska kunna nås.

3.4 Ändringar från Europaparlamentet som kommissionen godtagit helt, delvis eller i princip men som inte införlivats i rådets ståndpunkt vid första behandlingen

Vissa mindre ändringar godtogs delvis av kommissionen, men införlivades inte uttryckligen i rådets slutliga ståndpunkt, eftersom de under förhandlingarnas gång blev överflödiga eller förklarades på andra ställen i förslaget (till exempel ändringarna 43, 44, 45, 46, 51, 52 och 53).

3.5 Ändringar från Europaparlamentet som kommissionen förkastat och som inte införlivats i rådets ståndpunkt vid första behandlingen

Invasiva främmande arter i definitionen av skadegörare. Europaparlamentet föreslog att invasiva främmande arter ska ingå i definitionen av skadegörare (ändring 19). Kommissionen förkastade den ändringen eftersom förordningen då skulle överlappa förordning (EU) nr 1143/2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter och de tillgängliga resurserna för bedömning och hantering av skadegörare skulle överbelastas. Även rådet förkastade denna utvidgning av förordningens tillämpningsområde, men gick med på att låta förordningens tillämpningsområde även omfatta icke parasitära växter (se punkt 3.6).

Förteckning av skadegörare i bilagan till förordningen i stället för i en genomförandeakt. Europaparlamentet föreslog att alla skadegörare skulle förtecknas i bilagorna till förordningen (t.ex. ändringarna 14, 30 och 31). Kommissionen förkastade den ändringen. Den anser att kriterierna för beslut om förteckning av skadegörare är en viktig del av förordningens tillämpningsområde, medan förteckningen i sig är tillfällig. Skadegörarnas status på förteckningen ändras ofta och beror på vilka åtgärder som vidtas mot dem och vilka tredjeländer/medlemsstater som berörs. Skadegörare bör därför förtecknas i genomförandeakter, inte i bilagor till förordningen. Rådet förkastade ändringen av samma skäl.

Behöriga myndigheter får tillämpa inneslutning i stället för utrotning. Europaparlamentet föreslog i en ändring att behöriga myndigheter själva skulle kunna besluta att tillämpa inneslutning i stället för utrotning, om de anser att utrotning inte är möjlig (ändring 47). Kommissionen förkastade den ändringen eftersom det är viktigt för växtskyddet på unionens territorium att utrotning

förblir det enda alternativet för de behöriga myndigheterna. Inneslutning bör endast tillåtas efter beslut på unionsnivå i form av kommissionens genomförandebeslut. Rådet förkastade ändringen av samma skäl.

Samordning av ersättning till professionella aktörer. Europaparlamentet lade fram en ändring som skulle innebära att medlemsstaterna, om de ersätter professionella aktörer för värdet av växter, växtprodukter eller andra föremål som förstörts som en del av utrotningsåtgärder som vidtas i ett gränsområde, skulle se till att lämplig ersättning samordnas mellan berörda medlemsstater så att man undviker snedvridning av marknaden (ändring 48). Kommissionen förkastade den ändringen eftersom detta tillägg inte rör ämnet för förslaget utan den finansiella regleringen av kommissionens åtgärder och därför att dess förklarande karaktär strider mot reglerna för lagstiftningsmetoder. Rådet förkastade ändringen av samma skäl.

Strängare krav för växtskyddstransitering. Om växter, växtprodukter eller andra föremål transiteras genom unionen, föreslog Europaparlamentet strängare krav, bland annat användning av officiell växtskyddsförsegling och noggrann övervakning av transporten (ändringarna 91 och 92). Kommissionen förkastade dessa ändringar eftersom de är betungande och inte står i proportion till den växtskyddsrisik som varorna medför. Även rådet förkastade ändringen av samma skäl, och därför att horisontella bestämmelserna om transitering kommer att ingå i den nya förordningen om offentlig kontroll (COM(2013) 265 final – 2013/0140 COD).

Samråd med den rådgivande gruppen. Europaparlamentet införde en ändring som innebar att kommissionen skulle samråda med den rådgivande gruppen för livsmedelskedjan, djurhälsa och växters sundhet som inrättats i enlighet med kommissionens beslut 2004/613/EG och att denna rådgivande grupp skulle lämna synpunkter vid utarbetandet av genomförandakter och delegerade akter (ändring 113). Kommissionen förkastade ändringen eftersom detta böra vara kommissionens eget beslut och inte fastställas i en rättsakt. Kommissionen samråder regelbundet med den rådgivande gruppen i växtskyddsfrågor och inom den rådgivande gruppen bildades därför 2013 en permanent arbetsgrupp för växtskydd. Rådet förkastade ändringen av samma skäl.

3.6 Nya bestämmelser som rådet infört

Rådet införde många ändringar i nästan alla artiklar i förslaget. De flesta av dessa ändringar är en vidareutveckling av bestämmelserna i förslaget och innebär inte en ny, annorlunda inriktning. Följande bestämmelser utvidgar tillämpningsområdet eller ökar kraven.

Icke parasitära växter i definitionen av skadegörare. I förslaget ingick inte icke parasitära växter i definitionen av skadegörare. Rådet har lagt till en bestämmelse om att icke parasitära växter kan anses vara växter som är skadliga för växter eller växtprodukter (skadegörare), om det finns uppgifter om att de (med undantag för invasiva främmande arter) utgör en växtskyddsrisik som kan ha allvarlig ekonomisk, social och miljömässig påverkan på unionens territorium. Kommissionen har som en kompromiss godtagit ändringen.

Tillfälliga skyddade zoner. Rådet lade till en bestämmelse om att kommissionen får erkänna en tillfällig skyddad zon som omfattas av samma krav som ordinarie skyddade zoner. För att inrätta en tillfällig skyddad zon krävs dock endast en undersökning under ett år i stället för den undersökning under tre år som krävs för ordinarie skyddade zoner. Erkännandet av en tillfällig skyddad zon ska inte gälla längre än tre år efter erkännandet och ska löpa ut automatiskt efter tre år. Kommissionen godtog bestämmelsen eftersom den ger mer flexibilitet när det gäller inrättandet av skyddade zoner.

Import av högriskväxter, högriskväxtprodukter och andra högriskföremål. Rådet förslög att när det av en preliminär bedömning framgår att en växt, en växtprodukt eller ett annat föremål med ursprung i tredjeland, som inte omfattas av andra krav, utgör en oacceptabelt hög skadegörarrisk för unionens territorium ska den eller det betecknas som en *högriskväxt*, en *högriskväxtprodukt* eller ett *annat högriskföremål*, och införsel av dessa till unionens territorium förbjudas. Den preliminära bedömningen ska, på ett sätt som är lämpligt för den berörda växten eller växtprodukten eller det berörda föremålet, beakta vissa fastställda kriterier. Kommissionen ska anta en genomförandeakt i vilken man på lämplig taxonomisk nivå preliminärt förtecknar högriskväxter, högriskväxtprodukter och andra högriskföremål samt i förekommande fall de berörda tredjeländerna, grupperna av tredjeländer eller särskilda områdena i tredjeländer. Förteckningen kan ändras om en komplett riskvärdering visar att dessa växtprodukter eller andra föremål bör avregleras eller omfattas av förbud eller särskilda åtgärder i enlighet med denna förordning. Kommissionen godtog ändringen som en kompromiss, eftersom den leder till en proaktiv importpolitik som överensstämmer med WTO:s avtal om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder.

Bestämmelser om träemballage. Rådet lade till mer detaljerade bestämmelser om införsel till och förflyttning inom och från unionen av träemballage. Denna införsel och förflyttning måste uttryckligen uppfylla kraven i gällande internationella standard (standard ISPM 15 i den internationella växtskyddskonventionen (IPPC)). Kommissionen godtog ändringen eftersom den gör bestämmelserna om träemballage tydligare.

Inneslutningsanläggningar. För att komplettera förslagets bestämmelser om karantänstationer lade rådet till en rad bestämmelser om inneslutningsanläggningar, eftersom flera medlemsstater kanske inte kan anlägga och driva karantänstationer. Kommissionen godtog ändringen eftersom den ger mer flexibilitet för vissa medlemsstater.

Sundhetscertifikat för import av alla växter. Enligt kommissionens förslag får levande växter (inbegripet hela växter, frukter, grönsaker, snittblommor m.m.) som omfattas av särskilda importkrav endast föras in i unionen om de åtföljs av ett sundhetscertifikat. Rådet utvidgade den skyldigheten och lade till en bestämmelse om att kommissionen genom en genomförandeakt ska fastställa att denna skyldighet gäller alla växter (och inte bara växter som omfattas av importkrav). I genomförandeakten ska det emellertid anges att något sundhetscertifikat inte krävs för dessa växter, om en bedömning baserad på uppgifter om skadegörarrisker och erfarenheter från handeln visar att ett sådant certifikat inte är nödvändigt. Vid den bedömningen ska hänsyn tas till vissa fastställda kriterier. Kommissionen godtog att kravet på

sundhetscertifikatet utvidgades, eftersom det kommer att ge en bättre överblick över importerade växter och bättre växtskyddsgarantier.

4. SLUTSATS

Kommissionen anser att den gemensamma ståndpunkt som rådet antagit med kvalificerad majoritet återspeglar de ursprungliga målen i kommissionens förslag och beaktar många av de farhågor som Europaparlamentet tog upp. Även om den gemensamma ståndpunkten i vissa avseenden skiljer sig från kommissionens ursprungliga förslag anser kommissionen att den utgör en väl avvägd kompromiss och gläder sig åt att den täcker alla frågor som kommissionen ansåg vara väsentliga då den antog förslaget.

Av ovan angivna skäl stöder kommissionen den gemensamma ståndpunkt som antogs den 18 juli 2016.